

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Rola polityki spójności w regionach najbardziej oddalonych Unii Europejskiej w kontekście strategii „UE 2020”

P7_TA(2012)0125

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie roli polityki spójności w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej w kontekście strategii „Europa 2020” (2011/2195(INI))

(2013/C 258 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając postanowienia art. 355 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w których uznaje się szczególnie status regionów najbardziej oddalonych, oraz postanowienia art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE dotyczące zasad pomocy państwa w takich regionach,
- uwzględniając art. 174 i następne TFUE, ustanawiające jako cel spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną i definiujące strukturalne instrumenty finansowe służące osiągnięciu tego celu,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 maja 2004 r. zatytułowany „Ścisłejsze partnerstwo dla regionów najbardziej oddalonych” (COM(2004)0343),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wzmocnionego partnerstwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 września 2007 r. zatytułowany „Strategia w sprawie regionów najbardziej oddalonych: osiągnięcia i plany na przyszłość” (COM(2007)0507) oraz załączony do niego dokument roboczy służb Komisji z dnia 12 września 2007 r. zatytułowany „Rozwój i bilans strategii na rzecz regionów najbardziej oddalonych” (SEC(2007)1112),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie strategii w sprawie regionów najbardziej oddalonych: osiągnięcia i plany na przyszłość ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 października 2008 r. zatytułowany „Regiony najbardziej oddalone atutem Europy” (COM(2008)0642),
- uwzględniając wspólne memorandum regionów najbardziej oddalonych z dnia 14 października 2009 r. zatytułowane „Regiony najbardziej oddalone do roku 2020”,

⁽¹⁾ Dz.U. C 227E z 21.9.2006, s. 512.⁽²⁾ Dz.U. C 279E z 19.11.2009, s. 12.

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „EUROPA 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając memorandum Hiszpanii, Francji, Portugalii i regionów najbardziej oddalonych z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie odnowionej wizji europejskiej strategii w zakresie regionów najbardziej oddalonych,
- uwzględniając wnioski z 3022. posiedzenia Rady do Spraw Ogólnych obradującej w dniu 14 czerwca 2010 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając pierwsze sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2010 r. dotyczące skutków reformy POSEI z 2006 r. (COM(2010)0501),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2010 r. w sprawie szczególnych środków w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej (COM(2010)0498),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2011 r. zatytułowany „Budżet z perspektywy »Europy 2020« ” (COM(2011)0500 – część 1 i 2),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady z dnia 29 czerwca 2011 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (COM(2011)0398),
- uwzględniając sprawozdanie dla komisarza Michela Barniera z dnia 12 października 2011 r. zatytułowane „Najbardziej oddalone regiony Europy a jednolity rynek: wpływ UE na świat”, przedstawione przez Pedra Solbesa Mirę,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady Europejskiej z dnia 18 października 2010 r. zatytułowany „Opinia Komisji na mocy art. 355 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotycząca wniosku rządu Francji w sprawie zmiany statusu wyspy Saint-Barthélemy wobec Unii Europejskiej” (COM(2010)0559) oraz decyzję Rady Europejskiej nr 2010/718/UE z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zmiany wobec Unii Europejskiej statusu wyspy Saint-Barthélemy ⁽²⁾,
- uwzględniając deklarację końcową XVII Konferencji Prezydentów Regionów Najbardziej Oddalonych Unii Europejskiej, która odbyła się w dniach 3 i 4 listopada 2011 r.,
- uwzględniając wkład regionów najbardziej oddalonych w konsultacje społeczne z dnia 15 stycznia 2010 r. dotyczące dokumentu roboczego Komisji w sprawie przyszłej strategii „UE 2020” (COM(2009)0647),
- uwzględniając wspólny wkład regionów najbardziej oddalonych z dnia 28 stycznia 2011 r. dotyczący piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej,
- uwzględniając wkład regionów najbardziej oddalonych UE z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie Aktu o jednolitym rynku (COM(2010)0608 z dnia 27 października 2010 r.),
- uwzględniając wspólną platformę z dnia 6 lipca 2010 r. przesłaną do przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Durão Barroso przez konferencję posłów do Parlamentu Europejskiego z regionów najbardziej oddalonych,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinie Komisji Budżetowej, jak również Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A7-0084/2012),

⁽¹⁾ Dokument Rady nr 11021/2010.

⁽²⁾ Dz.U. L 325 z 9.12.2010, s. 4.

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

- A. mając na uwadze, że w art. 349 Traktatu przewidziano odrębną podstawę prawną, opartą na prawie pierwotnym, dzięki której specjalny status prawny i wspólna polityka odnoszące się do regionów najbardziej oddalonych uległy umocnieniu z korzyścią dla tych regionów,
- B. mając na uwadze, że polityka spójności powinna być dostosowana do strategii „Europa 2020”, która przewiduje zorganizowanie inicjatyw politycznych ukierunkowanych na inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, powinna też objąć części składowe tej strategii, wspierając gospodarkę o wysokim poziomie zatrudnienia, sprzyjającą spójności społecznej i terytorialnej, jak również powinna odpowiednio uwzględniać wymiar regionów najbardziej oddalonych; mając na uwadze, że warunki wyjściowe w regionach najbardziej oddalonych do osiągnięcia takich celów są bardziej niekorzystne niż w innych regionach, a także że regiony te planują współpracować na rzecz osiągnięcia pięciu celów w zakresie zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego, klimatu i energii, które mają zostać osiągnięte do 2020 r.; mając też na uwadze, że konieczność ukierunkowania celów strategii „Europa 2020” na wykorzystanie potencjału tych regionów i na wzrost w klastrach doskonałości nie może jednak pomijać ani utrudnień strukturalnych, jakie występują w tych regionach, ani podstawowej roli, jaką w rozwoju odgrywają tradycyjne sektory,
- C. mając na uwadze, że polityka spójności powinna pozostać jednym z głównych instrumentów unijnych działań w zakresie zmniejszania nierówności między regionami europejskimi ogólnie i regionami najbardziej oddalonymi w szczególności, służącym integracji tych regionów w ramach rynku wewnętrznego oraz na ich obszarach geograficznych, wspieraniu rozwoju i konwergencji gospodarczej tych regionów z kontynentalną UE, jak również osiąganiu celów strategii „Europa 2020”, w ramach której podstawowymi instrumentami są fundusze europejskie; mając jednak na uwadze, że ta polityka europejska nie może sama w sobie rozwiązać wszystkich problemów, jakie napotykają regiony najbardziej oddalone,
- D. mając na uwadze, że wielkim zadaniem stojącym przed gospodarkami regionów najbardziej oddalonych jest przekształcenie ich ograniczeń w możliwości rozwoju za pomocą instrumentów umożliwiających zmniejszenie nierówności w zakresie swobodnego przepływu osób i towarów, kapitału i usług, oraz że wyzwania, takie jak globalizacja, zmiana klimatu, zaopatrzenie w energię i rozwój energii ze źródeł odnawialnych, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, morskimi i rolnymi, ochrona różnorodności biologicznej, włączenie społeczne, ograniczanie ubóstwa, a także presja demograficzna, wymagają koordynacji wszystkich polityk i instrumentów Unii,
- E. mając na uwadze, że pogarszanie się sytuacji gospodarczej związane z kryzysem gospodarczym, społecznym i finansowym szczególnie silnie ujawniło się w regionach najbardziej oddalonych, obnażając słabość strukturalną ich gospodarek i ich zależność od świata zewnętrznego,
- F. mając na uwadze, że europejskie inwestycje w regiony najbardziej oddalone nie są jedynie przejawem polityki nadrabiania zaległości i kompensowania utrudnień, lecz są także inwestycjami realizowanymi z korzyścią i z zyskiem dla całej Unii Europejskiej,

Odmienne i wspólne podejście do regionów najbardziej oddalonych

1. podkreśla, że na mocy TFUE regiony najbardziej oddalone mają prawo podlegać odmiennemu i wspólnemu podejściu, co pozwala im korzystać z maksymalnego poziomu wsparcia niezależnie od stopnia rozwoju, tak aby ich właściwości były odpowiednio uwzględniane i chronione;
2. podkreśla, że zgodnie z wnioskami z piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej konieczne jest zwiększenie elastyczności instrumentów polityki spójności, aby umożliwić inwestycje zdolne do zapewnienia poziomu wzrostu i rozwoju adekwatnego do założeń strategii „Europa 2020”, również w przypadku specyficznych warunków geograficznych i demograficznych;
3. zgadza się, że regiony najbardziej oddalone powinny dążyć do realizacji celów określonych w strategii „Europa 2020”, ale nalega na konieczność dostosowania tych celów do sytuacji panującej w przedmiotowych regionach, z uwzględnieniem różnic, warunków strukturalnych i potencjalnych korzyści; utrzymuje jednocześnie, że należy częściej stosować art. 349 TFUE, w którym przewidziano przyjęcie specyficznych środków na rzecz złagodzenia skutków związanych ze specyfiką regionów najbardziej oddalonych, i nadać temu artykułowi wagę prawną, instytucjonalną i polityczną konieczną do zapewnienia tym regionom należytej integracji, pozwalającej na rozwój gospodarczy i społeczny w ramach rynku wewnętrznego i, szerzej, w ramach Unii Europejskiej, jak również na pełne uczestnictwo na równi z innymi regionami we wszystkich odpowiednich programach Unii;

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

4. jest zdania, że należałoby w bardziej elastyczny sposób odnosić się do regionów najbardziej oddalonych w kontekście trzech pierwszych celów tematycznych przewidzianych w nowych wnioskach dotyczących rozporządzeń od 2014 r., dzięki czemu udało się uniknąć nadmiernego ograniczenia możliwości dywersyfikacji i rozwoju dotychczasowego potencjału tych regionów, jak również możliwości wykorzystania ich przewagi komparatywnej i konkurencyjnej;
5. opowiada się za stosowaniem odmiennych kryteriów w celu kwalifikowania regionów najbardziej oddalonych do przyznania funduszy strukturalnych, jako że kryterium PKB na mieszkańca nie odzwierciedla specyficznych realiów tych regionów i jest sprzeczne ze statusem regionu najbardziej oddalonego oraz z samym Traktatem; apeluje w związku z tym o wprowadzenie jednego specyficznego kryterium, odnoszącego się do regionów najbardziej oddalonych jako regionów słabiej rozwiniętych, niezależnie od ich poziomu PKB, ponieważ takie podejście jest najlepiej dostosowane do szczególnej sytuacji tych regionów; wzywa ponadto do tego, by poziom współfinansowania dla regionów najbardziej oddalonych wynosił 85 % w ramach wszystkich instrumentów wsparcia przeznaczonych dla tych regionów; wnosi o wydłużenie terminu wymagalności środków w regionach najbardziej oddalonych w celu ich lepszego wykorzystania;
6. poddaje krytyce, w kontekście dodatkowego finansowania z EFRR, propozycję radykalnego zmniejszenia finansowania dla regionów najbardziej oddalonych i regionów o niskiej gęstości zaludnienia na okres rozliczeniowy od 2014 do 2020 r. i wyraża zaniepokojenie z powodu zmiany przeznaczenia tego finansowania, mającego początkowo na celu kompensowanie skutków utrudnień strukturalnych występujących w tych regionach, i z powodu poświęcenia 50 % przedmiotowych środków na realizację innych celów; opowiada się za tym, aby udział środków finansowych UE w przedmiotowym finansowaniu wynosił 85 %, podobnie jak w przypadku głównego nurtu EFRR; wzywa w tym kontekście do tego, aby wysiłek finansowy związany z wdrożeniem strategii „Europa 2020” pociągał za sobą dostęp do wsparcia z funduszy europejskich co najmniej na takim samym poziomie, w ujęciu realnym, jak w obecnym programie finansowania, aby było możliwe spójne i skuteczne wdrożenie tej strategii;
7. wyraża ubolewanie z powodu dokonania cięć w innych obszarach spójności – a dokładniej ubolewa nad tym, że na następny okres programowania Komisja proponuje ogólne zmniejszenie środków przeznaczonych na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną o 5,1 % w stałych cenach z roku 2011, w tym ograniczenie o 20,2 % środków przeznaczonych na regiony objęte celem konwergencji (z wyłączeniem regionów w okresie przejściowym), o 5,6 % środków na regiony objęte celem konkurencyjności oraz o 2,9 % środków na Fundusz Spójności;
8. z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji dotyczący włączenia do wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 pozycji budżetowej dla „Regionów najbardziej oddalonych i regionów bardzo rzadko zaludnionych”, ponieważ ustanowi to wyraźniejszy związek między środkami przeznaczanymi na te regiony a ich celami;
9. zwraca uwagę na to, że we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie przyszłego EFS nie wspomniano ponownie o sytuacji regionów najbardziej oddalonych, zważywszy nie tylko na ich uwarunkowania strukturalne wymienione w art. 349 TFUE, lecz także na ich szczególną sytuację gospodarczą, które to względy plasują przedmiotowe regiony wśród regionów o najwyższej stopie bezrobocia w Unii;
10. wskazuje na konieczność dostosowania europejskich polityk fiskalnych i celnych na potrzeby wzmocnienia konkurencyjności gospodarek regionów najbardziej oddalonych oraz stwierdza, że istnienie odpowiednich mechanizmów podatkowych i celnych nabiera istotnego znaczenia dla dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz tworzenia trwałych miejsc pracy w tych regionach;
11. podkreśla, że jest konieczne, aby obywatele regionów najbardziej oddalonych korzystali z dobrodziejstw rynku wewnętrznego na równi z innymi obywatelami Unii i wzywa do podjęcia działań zgodnie z zaleceniami sformułowanymi w sprawozdaniu Solbesa; wzywa do zbadania możliwości opracowania odrębnych ram dla pomocy państwa w regionach najbardziej oddalonych i opowiada się za utrzymaniem na obecnym poziomie dotacji na inwestycje dla dużych, średnich i małych przedsiębiorstw oraz za umożliwieniem przyznawania pomocy operacyjnej niedegresywnej i nieograniczonej w czasie w warunkach elastycznych ram regulacyjnych, ponieważ udowodniono, że pomoc ta nie ma szkodliwego wpływu na konkurencję i że przyczynia się ona do osiągnięcia przez te regiony celów strategii „Europa 2020”, zwłaszcza dotyczących innowacji, badań i środowiska; podkreśla w tym kontekście znaczenie usług publicznych dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej regionów najbardziej oddalonych, zwłaszcza w sektorach transportu lotniczego i morskiego, usług pocztowych, energii i komunikacji;
12. podkreśla znaczenie wspierania małych i średnich przedsiębiorstw poprzez przyznawanie funduszy unijnych, z myślą o rozwijaniu struktury produkcyjnej regionów najbardziej oddalonych i promowaniu umiejętności pracowniczych, a tym samym wzmacnianiu produkcji specyficznej dla tych regionów i gospodarki lokalnej;

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

13. ocenia, że celem działań Unii powinno być odgrywanie wiodącej roli i pobudzanie inicjatywy w celu tworzenia w regionach najbardziej oddalonych centrów doskonałości, dzięki oparciu się na sektorach, w których wykorzystywane są atuty i wiedza fachowa, takich jak gospodarowanie odpadami, energia odnawialna, niezależność energetyczna, różnorodność biologiczna, mobilność studentów, badania z dziedziny klimatu czy też zarządzanie kryzysowe; ocenia, że o ile działania podjęte na skalę kontynentu europejskiego i na podstawie jego ogólnej charakterystyki wciąż nie są skuteczne w regionach najbardziej oddalonych, o tyle mechanizmy eksperymentalne, na których stosowanie zezwala art. 349 Traktatu i które odniosły prawdziwy sukces, mogą zostać wprowadzone na pozostałym terytorium Unii; zachęca Komisję do maksymalnego wykorzystania eksperymentów w tych regionach do celów innowacyjnego, solidarnego i trwałego wzrostu gospodarczego;

Właściwe specyficzne ramy polityk europejskich w regionach najbardziej oddalonych

14. wzywa do wzmocnienia środków wsparcia rolnictwa w ramach POSEI w celu zrównoważenia konkurencji ze strony producentów wykorzystujących niższe koszty produkcji oraz opowiada się za utrzymaniem szczegółowych przepisów dotyczących regionów najbardziej oddalonych w zakresie WPR;

15. opowiada się za koniecznością przeprowadzania wstępnej oceny skutków dla gospodarki regionów najbardziej oddalonych wywieranych przez projekty uregulowań europejskich;

16. podkreśla konieczność utrzymania środków zrównoważonego zarządzania zasobami morskimi i ich ochrony, stopniowego ograniczenia dostępu do stref morskich zidentyfikowanych jako wrażliwe pod względem biologicznym i geograficznym wyłącznie dla flot lokalnych i stosowania narzędzi połowowych przyjaznych dla środowiska, waloryzacji akwakultury oraz ponownego wprowadzenia możliwości przyznawania pomocy na odnowę i modernizację floty w celu poprawy warunków bezpieczeństwa, higieny i wdrożenia dobrych praktyk; apeluje też o zwiększenie rekompensaty za koszty dodatkowe w ramach POSEI dla rybołówstwa; kładzie nacisk na potrzebę przyjęcia podejścia lepiej dostosowanego do realiów poszczególnych regionów poprzez oparcie się na modelach rozwoju przedmiotowego sektora uzgodnionych przez podmioty lokalne;

17. ubolewa nad tym, że w ramach propozycji reformy wspólnej polityki rybołówstwa nie uwzględniono w wystarczającym stopniu sytuacji i realiów regionów najbardziej oddalonych; wskazuje na morski wymiar regionów najbardziej oddalonych oraz na wagę rybołówstwa w planowaniu przestrzennym i dla zatrudnienia ludności lokalnej w ramach wyłącznych stref ekonomicznych tych regionów, których potencjał powinien przekładać się na konkretne i spójne środki na rzecz prawdziwej gospodarki morskiej i być należycie uwzględniany w europejskim programie na rzecz zintegrowanej polityki morskiej; przypomina o rosnącym zainteresowaniu gospodarczym olbrzymim bogactwem biogenetycznym i mineralnym zasobów morskich regionów najbardziej oddalonych i o wadze uwzględnienia tej kwestii w nowej strategii w sprawie regionów najbardziej oddalonych w celu zapewnienia rozwoju gospodarki opartej na wiedzy związanej z morzem; utrzymuje w tym kontekście, że regiony najbardziej oddalone powinny zajmować centralną pozycję w unijnej polityce morskiej ze względu na ich rolę w zakresie zrównoważonej eksploatacji mórz i stref przybrzeżnych oraz w międzynarodowym zarządzaniu obszarami morskimi i twierdzi, że atlantyckie regiony najbardziej oddalone powinny uczestniczyć w realizacji opracowywanej obecnie strategii na rzecz Atlantyku;

18. przypomina o wadze sektora turystycznego i apeluje do Komisji o przyspieszenie wykonania europejskiego planu działania oraz o zagwarantowanie większej koordynacji istniejących linii finansowania, ze zwróceniem szczególnej uwagi na regiony najbardziej oddalone;

19. wskazuje, że regiony najbardziej oddalone zamierzają postawić na strategię rozwoju badań i innowacji oraz na rozrost tkanki przedsiębiorczości, w szczególności poprzez wspieranie przedsiębiorczości wśród młodych ludzi, aby umożliwić rozwój małych i średnich przedsiębiorstw i zapobiec bezrobociu osób młodych; opowiada się za tworzeniem infrastruktury technologicznej oraz centrów innowacji o zasięgu europejskim, za rozwojem projektów i partnerstw z podmiotami należącymi do systemu naukowo-technologicznego oraz za wymianą pomysłów i dobrych praktyk za pośrednictwem europejskich sieci wspierania innowacji oraz strategii inteligentnej specjalizacji, takich jak platforma inteligentnej specjalizacji, jak również za długoterminowymi inwestycjami na rzecz regionów najbardziej oddalonych w ramach finansowania spójności, z myślą o zapewnieniu aktywnego udziału w inicjatywach przewodnich strategii „Europa 2020”; zwraca się o kontynuację podjętych do tej pory starań na rzecz regionów najbardziej oddalonych w celu zwiększenia liczby lokalnych narzędzi badawczych, odpowiadających istniejącemu potencjałowi oraz w celu wsparcia rozwoju atrakcyjnych, osiągających wyniki i dysponujących realnymi środkami uniwersytetów, których poziom odpowiadałby poziomowi uniwersytetów znajdujących się na pozostałym terytorium Unii;

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

20. podkreśla konieczność ułatwienia synergii między funduszami polityki spójności a programem ramowym w zakresie badań i rozwoju w celu wsparcia rozwoju regionów najbardziej oddalonych i zarażenia niedostatecznemu wykorzystaniu funduszy w dziedzinie badań;

21. podkreśla, że jednolity europejski obszar transportu powinien przyczynić się do zapewnienia rozwoju regionów najbardziej oddalonych sprzyjającego włączeniu społecznemu, do zmniejszenia ich deficytu dostępności oraz do przeciwdziałania zmianie klimatu; wzywa do stworzenia specyficznego środka wspierania transportu w regionach najbardziej oddalonych, zwłaszcza transportu publicznego i rozwoju transportu morskiego między wyspami; apeluje ponadto o utworzenie platform logistycznych oraz popiera ideę wdrażania projektów takich jak autostrady morskie; wskazuje na możliwości, które stwarza regionom najbardziej oddalonym program Marco Polo, i wzywa Komisję do jego uelastycznienia i przedłużenia poza rok 2013; wnosi także o zawarcie specyficznych odniesień dotyczących regionów najbardziej oddalonych w instrumencie „Łącząc Europę”; kładzie nacisk na objęcie regionów najbardziej oddalonych TEN-T i nowym instrumentem mającym na celu ułatwienie wzajemnych połączeń w Europie;

22. przypomina, że uzależnienie regionów najbardziej oddalonych od przywozu paliw kopalnych przyczynia się do zwiększenia dodatkowych kosztów; stwierdza ponadto, że inwestycje na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu w ramach polityki regionalnej w regionach najbardziej oddalonych są stosunkowo niewielkie; proponuje wzmocnienie sektora energii odnawialnej i zwiększenie efektywności energetycznej poprzez takie inicjatywy jak Pakt Wysp, służący opracowaniu lokalnych planów działania na rzecz energii odnawialnej i racjonalnych pod względem kosztów projektów w celu zmniejszenia emisji CO₂ o przynajmniej 20 % do 2020 r., jak również poprzez utworzenie odrębnego programu dla projektów badawczych w dziedzinie energii odnawialnej i dywersyfikacji regionalnej bazy energetycznej, zwłaszcza w zakresie energii geotermalnej, energii fal oraz energii pozyskiwanej z wodoru; proponuje też stworzenie specyficznego programu w obszarze energetyki w celu zmniejszenia kosztów oddalenia, infrastruktury oraz świadczonych usług, aby zachęcać do kontynuowania zapoczątkowanej w regionach najbardziej oddalonych ambitnej polityki w zakresie rozwoju energii odnawialnej;

23. z niepokojem zauważa skutki zmiany klimatu w regionach najbardziej oddalonych, a w szczególności wzrost poziomu wód; wzywa Unię do zajęcia się tymi kwestiami w ramach unijnej strategii dotyczącej zapobiegania zmianie klimatu i reagowania na nią; zaleca odpowiednie wykorzystanie zasobów energetycznych i rozwój potencjału energii odnawialnych;

24. wzywa Komisję do stworzenia specyficznego programu w obszarze energetyki, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych na podstawie POSEI, który to program w możliwie najwyższym stopniu współgrałby z pozostałymi rodzajami działań Unii w tych dziedzinach;

25. uważa za niezbędne wspomaganie państw członkowskich w zapewnianiu mieszkańcom tych regionów pełnego dostępu do źródeł informacji i łączności, jakie oferują nowe technologie, np. technologie szerokopasmowe i bezprzewodowe, w tym łączność satelitarna, a w szczególności dostępu do infrastruktury sieci szerokopasmowych, tak aby wspierać wzrost gospodarczy i lepsze zarządzanie dzięki digitalizacji usług; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby do roku 2013 wszyscy mieszkańcy regionów najbardziej oddalonych mieli dostęp do Internetu szerokopasmowego;

26. zdaje sobie sprawę – z uwagi na fakt, że gospodarka cyfrowa jest bez wątpienia siłą napędową rozwoju gospodarczego Unii – że skutków narastającego problemu wykluczenia cyfrowego, który może stać się poważną przeszkodą dla rozwoju;

27. ocenia, że innowacyjne finansowanie polityki spójności mogłoby częściowo zaradzić długotrwałemu niedoborowi inwestycji mikroprzedsiębiorstw i MSP w regionach najbardziej oddalonych i podkreśla konieczność poprawy dostępu do finansowania przedsiębiorstw z regionów najbardziej oddalonych, w szczególności poprzez ustanowienie dialogu z grupą EBI i poprzez wspieranie zarówno tworzenia lokalnych funduszy inwestycyjnych w każdym z tych regionów, jak i rozwoju regionalnych rynków wysokiego ryzyka zgodnie z propozycją zawartą we wspomnianym wyżej sprawozdaniu Pedra Solbesa Miry w sprawie regionów najbardziej oddalonych w kontekście jednolitego rynku; wzywa Komisję do przedstawienia w tym kontekście Parlamentowi i Radzie odpowiedniego aktu ustawodawczego;

28. życzyłby sobie wprowadzenia w tych regionach, w odniesieniu do ograniczonej liczby dziedzin, eksperymentalnych mechanizmów w zakresie udzielania zamówień publicznych, tak aby nadać postępowaniom o udzielenie zamówienia zrównoważony charakter poprzez uwzględnienie przynależności terytorialnej konkurujących podmiotów;

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

Lepsze sprawowanie rządów oraz integracja regionów najbardziej oddalonych w Unii i na ich obszarach geograficznych

29. opowiada się za zwiększeniem uczestnictwa władz regionalnych z regionów najbardziej oddalonych w przygotowywaniu oraz realizacji programów i polityk unijnych zgodnie z zasadami elastyczności, dostosowania i modulacji w zakresie pomocniczości oraz wielopoziomowego sprawowania rządów, a także w ramach partnerstwa z sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim, w celu dopilnowania tego, by uwzględniono ich szczególne potrzeby na wszystkich etapach procesu podejmowania decyzji, jak również w celu zwiększenia widoczności tych regionów w instytucjach europejskich;

30. uważa, że zarządzanie zasobami stanowi jedną z podstawowych słabości regionów najbardziej oddalonych; ocenia, że należy zapewnić im wystarczające podstawy, które umożliwią im zarządzanie inwestycjami, w szczególności inwestycjami w zakresie infrastruktury – nie tylko transportowej, lecz także wodnej, energetycznej i związanej z gospodarowaniem odpadami;

31. przypomina, że w wyżej wspomnianym sprawozdaniu Pedra Solbesa Miry w sprawie regionów najbardziej oddalonych w kontekście jednolitego rynku ujawniono, że gospodarki regionów najbardziej oddalonych są prawie w każdym punkcie ograniczone przez dodatkowe koszty; zwraca też uwagę Komisji na zjawiska monopolu, nadużycia pozycji dominującej i karteli, które prowadzą do niesłusznego uwypuklenia drożyzny utrzymania; wzywa Komisję do przeprowadzenia szczegółowego badania dotyczącego kształtowania się cen w regionach najbardziej oddalonych w celu określenia dźwigni działania odpowiednich do zapewnienia większej efektywności wspólnego rynku na tych terytoriach;

32. przypisuje regionom najbardziej oddalonym rolę granic zewnętrznych UE i opowiada się za tym, aby między innymi poprzez kontynuowanie rozważań przedstawionych przez Komisję w ramach partnerstwa z tymi regionami przyjąć podejście uznające sąsiedztwo w stosunkach z państwami trzecimi UE, w tym z krajami o pozycji uprzywilejowanej ze względów kulturowych i historycznych; zwraca uwagę na trudność włączenia regionów najbardziej oddalonych do odpowiednich stref geograficznych oraz na konieczność znalezienia specyficznych innowacyjnych rozwiązań, które sprzyjałyby rzeczywistej integracji regionalnej poprzez realizację wspólnych programów i projektów przez regiony najbardziej oddalone i sąsiadujące z nimi państwa trzecie, jak również konieczność pomocy w ustanowieniu dobrej łączności w odpowiednich strefach geograficznych; podkreśla znaczenie wpływu wymiaru zewnętrznego niektórych polityk europejskich na regiony najbardziej oddalone i kładzie nacisk na konieczność przeprowadzenia badań w celu zmierzenia skutków międzynarodowych umów handlowych i w sprawie połowów oraz ich wpływu na te regiony i ich produkty lokalne, jak również wprowadzenia środków wyrównawczych, które pozwolą na złagodzenie wszelkich szkód wynikających z przedmiotowych umów;

33. ubolewa nad brakiem zainteresowania uwzględnieniem specyfiki regionów najbardziej oddalonych przy negocjowaniu umów o partnerstwie gospodarczym, jaki okazuje z góry DG ds. Handlu, i wzywa usilnie Komisję do dalszego poszukiwania kompromisu uwzględniającego interesy tych regionów w ramach ostatecznych umów, które zostaną zawarte z państwami AKP;

34. przypomina po raz kolejny o konieczności lepszego współdziałania funduszy polityki spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu skuteczniejszej realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i poprawy integracji regionalnej regionów najbardziej oddalonych; przywołuje w tym kontekście wielokrotnie wyrażane stanowisko Parlamentu Europejskiego dotyczące włączenia EFR do budżetu UE;

35. podkreśla, że dla regionów najbardziej oddalonych ważna jest współpraca terytorialna i wzywa do kontynuowania programów współpracy terytorialnej w tych regionach; popiera w tym kontekście uelastycznienie przepisów w celu lepszego wykorzystania dostępnego finansowania i realizacji projektów współpracy, jak również podniesienie poziomu współfinansowania EFRR do 85 %, aby bardziej zdecydowanie postawić na współpracę transnarodową, a także znieść w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych kryterium 150 km granic morskich dla współpracy transgranicznej; przypomina też, że uprzywilejowane położenie geograficzne i powaga geostrategicznej roli regionów najbardziej oddalonych stanowią olbrzymią wartość dodaną dla Unii w stosunkach z państwami afrykańskimi, środkowoamerykańskimi oraz ze Stanami Zjednoczonymi;

36. uważa, że rozwój transgranicznych usług administracji elektronicznej przyczyni się do integracji regionów najbardziej oddalonych na rynku wewnętrznym Unii;

37. przypomina, że kraje i terytoria zamorskie duńskie, francuskie i holenderskie, o których mowa w art. 355 ust. 1 i 2 TFUE mogą wnioskować o uznanie ich za regiony najbardziej oddalone, tak aby wybrać najbardziej odpowiedni dla siebie status, oraz zwraca uwagę na obecne regiony najbardziej oddalone i na decydującą rolę, jaką mogą one odegrać w promowaniu i wzmocnieniu swojego statusu;

Środa, 18 kwietnia 2012 r.

38. wskazuje na bliskie przyjęcie przez Majotę statusu regionu najbardziej oddalonego i wzywa Komisję do zwiększenia pomocy niezbędnej do poprawnej absorpcji funduszy; przypomina w tym kontekście o budżecie przeznaczonym na działania przygotowawcze dotyczące wspierania Majoty i o konieczności przewidzenia w przyszłych wieloletnich ramach finansowych specyficznych mechanizmów dla tego regionu oraz każdego innego terytorium, którego to może dotyczyć, w ramach procesu przyjmowania statusu regionu najbardziej oddalonego, aby wesprzeć terytoria w procesie przekształcania się w tego rodzaju region;

*

* *

39. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.

Prawa człowieka na świecie i polityka Unii Europejskiej w tej dziedzinie, w tym skutki dla strategicznej polityki UE w dziedzinie praw człowieka

P7_TA(2012)0126

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka (2011/2185 (INI))

(2013/C 258 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne UE dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie w 2010 r. (11501/2/2011), opublikowane przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych w dniu 26 września 2011 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia” (COM(2011)0886),
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie nietolerancji, dyskryminacji i przemocy na tle religijnym lub wyznaniowym przyjęte na 3069. posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w Brukseli w dniu 21 lutego 2011 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji w umowach zawieranych przez Unię Europejską ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie trzynastej sesji Rady Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie Konferencji Rewizyjnej Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego w Kampali, Uganda ⁽³⁾, rezolucje i deklaracje przyjęte przez Konferencję Rewizyjną w Kampali (Uganda) w dniach 31 maja–11 czerwca 2011 r., a także zobowiązania składane przez UE,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie poparcia Unii Europejskiej dla Międzynarodowego Trybunału Karnego: stojąc w obliczu wyzwań i pokonując trudności ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 290 E z 29.11.2006, s. 107.

⁽²⁾ Dz.U. C 348 E z 21.12.2010, s. 6.

⁽³⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 78.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0507.